

N:o 39.

Ank. till Riksd. Kansli d. 17 April 1869, kl. 1 e.

Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 2) Utlåtande N:o 3, i anledning af väckta motioner, åsyftande åtgärder till hämmande af emigrationen.

I omförmälda syfte föreslås:

af Herr *G. Bjerkander* (motionen N:o 17):

att Riksdagen ville uti en underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t, efter sakkunnige mäns hörande, täcktes taga i nådigt öfvervägande, hvilka åtgärder som böra vidtagas i afseende på Svenska undersåtens aflyttning ur landet, med fästadt afseende på följande grunder:

1:o. Att åtgärder måtte vidtagas, hvarigenom hvarje från riket utflyttande person måtte kunna åläggas att, förrän han får anträda resan, visa att qvarlemnade familjers bergning blifvit för framtiden betryggad, så att de icke komma kommunernas fattigvård till last.

2:o. Att konvention, särdeles med Nordamerikas Förenta Stater, måtte ingås, hvarigenom från Sverige olofligen afvikne personer kunna få utlevereras, om så skulle fordras.

3:o. Att strängt straff måtte stadgas för den, som uppträder såsom agent i afsigt att för egen vinning förleda personer att öfvergifva fäderneslandet.

4:o. Att utväg måtte beredas i Amerika vistande Svenskar, som önska återvända till fäderneslandet, att kunna göra detta för åtminstone samma afgift, som resan till Amerika kostar.

5:o) Att Svenska Staten måtte beredas tillfälle att tillgodogöra sig den vinst för öfverförande till Amerika af Svenska emigranter, som nu går i utländningars händer; och

6:o) att tilläfventyrs behöfliga medel måtte ställas till Kongl. Maj:ts disposition.

af Herr *O. Hedenberg* (motionen N:o 32):

att en lag stiftas rörande emigrationen, dels i det syfte att tillfredsställande garantier, för så vidt ske kan, lemnas mot svek och bedrägerier å s. k. emigrantvärfvares sida, dels af innehåll, att emigrant vore pliktig inför polismyndighet å den ort, hvarifrån resan till utlandet företages, förete vederbörande auktoritetens intyg derom, att han icke är under tilltal för brott och icke för skuld lagsökt, äfvensom intyg från vederbörlig kommunalstyrelse, att han för året erlagt sina kommunalutskylder och att, ifall han eger familj, hvilken i landet kvarlemnas, han då om densamma dragit den omvårdnad, att kommunens fattigvård icke för de kvarlemnades uppehälle omedelbart tages i anspråk.

af Herr *P. Pettersson*, med hvilken Herr *C. I. Bengtsson* instämt, (motionen N:o 98):

att ett lagstadgande utfärdas af följande innehåll:

“Svensk undersåte må icke begifva sig till Nord- eller Syd-Amerika å Svenskt eller utländskt fartyg, i Svensk eller utländsk hamn, direkte kommande ifrån Sverige, såvida den resande icke är å fartyg anställd, reser i Statens eller allmänna ärenden eller har handelshus uppdrag, utan att hafva bevis från, vare sig domare i orten, kronofogde eller Konungens Befallningshafvande, att han redogjort för om händer hafda publika medel, eller den kassa honom varit i följd af enskildt förtroende öfverlemnad, krono- och kommunalutskylder erlagt samt sina borgesmän i hemlandet, vare sig genom penningar eller säkerhet, förnöjt; och vare pliktig att visa original-decharge-betyger, och af dem till besagde embetsmän aflemna bestyrkta afskrifter. Dessa betyg uppvisas för behörig auktoritet vid den hamn han vill gå ombord och begär dennes påskrift.

Sker annorlunda, vare den resande anhållen, intill dess han för sig redogjort, och, om så påfordras, tagas i förvar och på egen kostnad till hemorten forslad.“

af Herr *Aug. Andersson* (motionen N:o 176):

att Riksdagen beslutar en lag af följande innehåll: Hvar och en, som sig ur riket begifver, bör vara försedd med bevis af pastor eller ordförande i kommunalstyrelsen från den församling han tillhör, att icke något hinder mot hans afresa förekommer. Den befälhafvare å ångbåt eller segelfartyg, som befordrar en resande, hvilken icke är med dylikt bevis försedd, vare förfallen till böter från 10 till 1,000 R:dr, angifvarens ensak.

af Herr *Emil Keij* (motionen N:o 250):

1:o) att agent skall, innan emigrant af honom får befordras till utländsk ort, inför magistraten i den stad, hvarifrån resan till utlandet anträdes, uppvisa och aflemna: *a)* intyg från pastor i den församling emigranten tillhört, att denne icke är krigsman, i annans tjänst eller i beväringens ålder; *b)* bevis från kronofogde, att den utflyttande icke häftar för obetalda krono- och kommunalutskylder; *c)* intyg, utfärdadt och underskrifvet af ordföränderne i kommunalstämma och nämnd, af innehåll att emigranten, i fall han kvarlemnade hustru och barn eller endera, antingen deponerat ett för dessas nödtorftiga underhåll tillräckligt penningebelopp, eller också att tvänne vederhäftige män ikläda sig ansvar för att kommunen icke inom någon viss, i lag bestämd tid skall besväras med fattigunderstöd till emigrantens familj.

2:o) att, om agent underlåter uppfylla ofvan berörda föreskrifter och ersättningsanspråk väckes, vare han genast skyldig ersätta kostnad och skada till Kronan eller kommunen. Skulle tvist uppstå i fråga om ersättningen och saken vid domstol anhängiggöras, vare agent det oaktadt pligtig att antingen deponera den äskade ersättningen, eller anskaffa nöjaktig säkerhet för motsvarande penningebelopp. I fråga om beväringssyngling bestämmes ersättning till den för friköpning från vapenöfningskyldighet fastställda summa. Brister agent i tillgång, böte med fängelse enligt lag.

3:o) att emigrantagent, som tvänne gånger blifvit förvunnen till öfverträdelse mot de i första punkten bestämda föreskrifter, icke vidare får med emigrantbefordring taga befattning; och

af Herr *G. Hæggström* (motionen N:o 273):

1:o) att hvarje agent eller värfvare för emigrantbolag bör till säkerhet för de förluster, som genom svikliga eller eljest brutna förbindelser orsakas, ställa god och antaglig borgen af minst 10,000 R:dr, som deponeras hos vederbörande myndighet i den ort, der agent vill utveckla sin verksamhet;

2:o) att intet bolag eller enskild person eger använda agenter utom i ändamål att bereda *transportmedel* för sjöresan och med vilkor att detsamma eller den ifrågavarande personen sjelf eger det fartyg, som erbjudes för öfverfarten;

3:o) att intet fartyg, afsedt för befordring af utvandrare, tillåtes afgå med utvandrare, förrän besigtning skett af vederbörande myndighet, och redariet kan förete af behörige besigtningmän utfärdadt bevis om fartygets *rymlighet*, *sjöduglighet* samt *proviantens* tillräcklighet och sunda beskaffenhet;

4:o) att läkare, eller åtminstone välförsedd husapothek bör medfölja för hvarje resa;

5:o) att ingen i *Statens tjänst* eller vid postkontor, jernvägar och tele-

grafbyråer anställd person, äfven om dessa sednare tvänne kommunikationer äro af enskild natur, får innehafva emigrantagentur eller tillåtas vid dess kontor eller byråer anslå tillkännagifvanden om agenturer för utvandring; och

6:o) att inga tryckta tillkännagifvanden om utvandring och hvad dertill hörer få på landsbygden spridas.

Sedan förenämnda motioner blifvit inom Riksdagen väckta och till Utskottets behandling öfverlemnade, har Kongl. Maj:t den 5 sistlidne Februari utfärdat förnyad nådig Förordning om hvad med afseende å utvandrares fortskaffande till främmande verldsdel iakttagas bör, och torde sålunda den brist i vår lagstiftning, som föranledt motionärernas förslag, redan vara till väsendtlig del afhjelpat. Det är väl sannt, att nämnda förordning hufvudsakligen gäller emigrantagenter och deras verksamhet och icke afser att genom några repressiva åtgärder mot sjelfva utvandrarne söka förekomma eller minska emigrationen, hvarföre en särskild författning äfven i detta sednare syfte skulle anses behöfzig. Men jemte det Utskottet af principiela skäl för sin del hyser betänklighet vid att tillstyrka sådana åtgärder till utflyttningarnes hämmande, som af en del motionärer blifvit föreslagna, har Utskottet tillika ansett någon ytterligare lagstiftning rörande emigrationen icke böra ifrågasättas, innan nödig erfarenhet hunnit vinnas angående ändamålsenligheten och verkningarne af den nyss utgifna författningen.

På grund häraf får Utskottet alltså hemställa,
att de ifrågavarande motionerna icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 April 1869.

På Utskottets vägnar:

Wilh. Nilson.

Ordförande.

R e s e r v a t i o n :

af Herr *A. A. Andersson*: "Som den af Kongl. Maj:t utfärdade nya lagen af den 5 Februari detta år, angående åtgärder för emigration till Amerika, icke innehåller något stadgande af den beskaffenhet, som afses med den af mig väckta motionen; så föranlåtes jag anmäla min reservation mot Utskottets förslag, och yrkar att Riksdagen måtte bifalla min motion samt, i anledning deraf, anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes utfärda ett tillägg till ofvannämnda förordning af innehåll:

att hvar och en, som sig ur riket begifver, bör vara försedd med bevis af ordföranden i kommunalstyrelsen från den församling han tillhör, att icke något hinder mot hans afresa förekommer. Den befälhafvare å ångbåt eller fartyg, som befordrar en resande, hvilken icke är med dylikt bevis försedd, vare förfallen till de böter, som i 58 § af Kongl. Förordningen den 5 sistlidne Februari stadgas".